

Kirivere Kooli III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Loovtöö korraldamine ja teemade valik

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Põhikooli riiklikul õppekaval õppiva õpilase jaoks on loovtöö tegemine kohustuslik õppe osa ning üks tingimus põhikooli lõpetamiseks. Põhikooli lihtsustatud riiklikul õppekaval õppiva õpilase loovtöö sooritamise otsustab kooli õppenõukogu õpilase individuaalset eripära arvestades 7. klassi III trimestri lõpus. Lihtsustatud õppekaval õppiva õpilase individuaalseid võimeid ja eripära arvestades võib loovtöö juhendaja antud juhendi nõudeid vähendada lähtudes lihtsustatud õppekaval õppiva õpilase loovtöö juhendist (Lisa 4).

Loovtöö koostamise nõudeid ja erinevaid võimalusi loovtöö teemade käsitlemisel tutvustatakse õpilastele 7. klassi viimasel õppeperioodil. 7. klassi õpilased osalevad 8. klassi õpilaste loovtööde kaitsmisel.

8. klassi õpilastel on teema valikuks ja juhendajaga kokkuleppimiseks aega 1. oktoobrini. Kui õpilasel ei ole teemade osas eelistusi, aitab teema ja juhendaja valida kool. Teemade valik ja juhendaja(d) kinnitatakse lõplikult 5. oktoobriks. Kahe nädala jooksul pärast loovtööde teemade ja juhendajate kinnitamist valivad retsensendid loovtööde hulgast rentsenseeritava töö.

Loovtöö tegemise käigus on võimalus valitud teemat vajadusel täpsustada. Lähtuvalt loovtöö teema valikust võib teemavalik vajadusel toimuda ka 7. klassi lõpus.

Teema peab lähtuma õppekava läbivatest teemadest, toetama üldpädevuste kujundamist ja lõimima eri õppeaineid. Loovtöö liigi (projekt, õpilasuurimus, kunsti- või muusikateos, näitus vm) otsustab õpilane koos juhendajaga siis, kui on selge, millised õppeained on loovtöö koostamise aluseks ja milliseid vahendeid valitud loovtööks kasutatakse. Sõltuvalt teemast ja töö liigist võib loovtöö koostada individuaalselt, paaris- või grupitööna.

Juhendajateks võivad olla õpetaja(d) või muu eriala spetsialist(id) väljastpoolt kooli.

Loovtööde kaitsmine toimub III trimestri lõpus.

Loovtööde teostamine ja juhendamine

(1) 8. klassi õpilane planeerib loovtöö teostamise koos juhendajaga õppeaasta alguses ja teostab seda koostatud plaani alusel kogu õppeaasta vältel.

(2) Töö teostaja:

- teeb koostööd juhendajaga töö igas etapis;
- koostab ja järgib ajakava (planeerib, teostab, tagasisidestab);
- annab perioodiliselt juhendajale aru töö käigust;
- vormistab töö nõuetekohaselt;
- valmistab ette esitluse;
- esitleb tööd hindamiskomisjoni ees;
- vastutab töö autorluse eest, järgib töö koostamisel autoriõiguste seadusi.

(3) Töö juhendaja:

- aitab koostada tegevusplaani ja ajakava (ajakava näidis Lisa 1);
- abistab õpilast teabeallikate valikul;
- juhendab õpilast töö käigus;
- juhendab õpilast töö korrektse vormistamisel, sh viitamisel;
- kontrollib töö valmimist ja nõuetekohasust osade kaupa;
- hindab õpilase tööd.

2.1 Nõuded loovtöö kirjaliku osa vormistamisele

- (1) Töö vormistatakse Office 365 Wordi rakenduses.
- (2) Tekst trükitakse reavahega 1,5.
- (3) Kirjatüüp Calibri või Times New Roman, kirjasuurus 12.
- (4) Pealkirjade kirjasuurused: pealkiri 1 - 16 punkti, pealkiri 2 - 14 punkti, pealkiri 3 - 12 punkti.
- (5) Lehe servadest jäetakse 2,5 cm ülalt ja alt, 1,5 cm paremalt ning 3 cm vasakust servast.
- (6) Kasutatakse rööpjoondust.
- (7) Töö stiil ja vormistus peab olema ühtlane kogu töö ulatuses.

- (8) Leheküljed nummerdatakse järgmiselt:
- tiitelleht (lehekülg 1 jäetakse märkimata);
 - sisukord (alustatakse uuel lehelt);
 - sissejuhatus (alustatakse uuel lehelt);
 - peatükid (alustatakse uuel lehelt)
 - alapeatükid järgnevad peatükile ilma lehevahetuseta;
 - kokkuvõte (alustatakse uuel lehelt);
 - kasutatud materjalid (alustatakse uuel lehelt);
 - lisad (alustatakse uuel lehelt).
- (9) Lisa(d) nummerdatakse neile töös viitamise järjekorras.
- (10) Lehekülje alla paremasse nurka (va tiitelleht) märgitakse lehekülje number.
- (11) Taandridu ei kasutata. Tekstlõikude eraldamiseks ei kasutata tühja rida, vaid vahet 6 punkti enne lõiku ja 6 punkti pärast lõiku.
- (12) Loovtöö kirjaliku osa soovituslik pikkus on 10-12 lehekülge (v.a kasutatud materjalide loend ja lisad).

2.2 Töö sisu ja ülesehitus

- (1) Uurimusliku sisuga loovtöö on suunatud probleemile/teemale, eesmärgiks on leida vastus probleemile/teemale.
- (2) Sissejuhatus peab sisaldama teema valiku põhjenduse, töö eesmärgi ja hüpoteesi või püstitatud uurimisprobleemi sõnastust, ülevaadet peamistest allikatest, andmete kogumisest. Sissejuhatus ei esita töö tulemusi ega järeldusi.
- (3) Töö põhiosas antakse vastused sissejuhatuses tõstatatud küsimustele/teemale ja on ära toodud ka õpilase isiklik panus ja seisukohad. Põhiosa tekst liigendatakse sobivateks pea- ning alapeatükkideks. Kui kasutatakse alapeatükke, peab neid olema vähemalt kaks.
- (4) Kokkuvõttes esitatakse tulemused ja järeldused, milleni töö käigus jõuti.
- (5) Uurimistöö koosneb järgmistest osadest.
- tiitelleht (näidis Lisa 2);
 - sisukord;
 - sissejuhatus;

- töö põhiosa (peatükkide ja alapeatükkidega);
- kokkuvõte (töö tulemused ja järeldused, hinnang oma tööle, kas eesmärgid on täidetud, mis läks hästi, mis osutus keeruliseks);
- kasutatud materjalid;
- lisad (küsitluslehed, kaardid, pildid, protokollid jms).

(6) Praktilise loovtöö ja projekti kirjalik osa koosneb järgmistest osadest.

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus (teemavaliku põhjendus, töö eesmärgi/põhiprobleemi sõnastamine, lõiming läbivate teemade või õppeainetega);
- põhiosa (praktilist osa täiendav teoreetiline materjalikäsitus, ideekavand(id), visand(id), tööplaan ja selle hilisem analüüs, tööprotsessi lühikirjeldus, tulemuste kirjeldus) – vähemalt 3 lehekülge;
- kokkuvõte (töö tulemused ja järeldused, hinnang oma tööle: kas eesmärk sai täidetud, mis läks hästi, mis osutus keeruliseks);
- kasutatud materjalid;
- lisad (küsitluslehed, kaardid, pildid, protokollid jms).

(7) Laused peavad olema ladusad ja loogiliselt üles ehitatud. Pikkade lohisevate lausete korral tuleb mõelda, kuidas oleks võimalik sama mõtet lühemalt edasi anda. Samas ei tule stiilile kasuks ka eranditult lühikeste lihtlausete kasutamine. Paarist lausest koosnevad lõigud aga hakivad teksti liialt ära.

(8) Autor peab olema kindel, et iga sõna tähendab täpselt seda, mille edastamiseks ta selle valis. Töö peab olema kooskõlas grammatika reeglitega. Loovtöös kasutatakse umbisikulist väljendust, kuid omaenda kogutud andmeid või seisukohti võib esitada „mina“ – vormis.

(9) Pealkirjastamisel (mahukama töö puhul) on tarvis eristada erineva astme pealkirjad.

(10) Tsiteerimise puhul on tegemist alusteksti sõna-sõnalt edasi andmisega, millele lisatakse autori nimi, teose ilmumise aasta ja lehekülje number). Tsitaat eraldatakse jutumärkidega.

(11) Refereerimise puhul on tegemist autori ideede või seisukohtade kokkuvõtva esitusega. Sel juhul lisatakse vaid autori nimi ja teose ilmumise aasta. Refereerimisel ei kirjutata sõna-sõnalt maha teksti algallikast.

(12) Tabelid hõlbustavad suuremahuliste andmete esitamist ja võimaldavad lugejal kiiremini esitatavast ülevaadet saada. Suuremahulised, pool ja rohkem lehekülge ruumi võtavad tabelid, esitatakse lisades. Tabelid nummerdatakse. Tabeli number ja pealkiri kirjutatakse enne tabelit. (näited Lisa 3)

(13) Jooniste ja piltide lisamine. Joonistena käsitletakse mistahes illustreerivat materjali peale tabelite. Suuremahulised, pool ja rohkem lehekülge ruumi võtavad joonised ja pildid esitatakse lisades. Joonised ja pildid nummerdatakse. Joonise ja pildi number ning allkiri kirjutatakse joonise alla. (Lisa 3)

(14) Lisade eesmärgiks on pakkuda lugejale detailset informatsiooni, mis teksti sisse paigutatuna segaks põhiteksti jälgimist. Lisana võib vormistada töös kasutatud küsimustikud, suuremahulised tabelid, joonised jmt. Lisad peavad olema nummerdatud tekstis ilmumise järjekorras ning neile peab olema tekstis viidatud.

(15) Oluline on autori allikakriitilisus. Eelistada tuleb uusi allikaid vanadele (lähtuvalt valitud teemast) ning teaduslikke allikaid populaarteaduslikele käsiraamatutele, nt nagu Wikipedia.

2.3 Viitamine

Viitamist loetakse akadeemilise infokirjaoskuse oluliseks osaks. Õpilane võib valida kahe viitamissüsteemi vahel, kuid viitamissüsteem peab olema kogu loovtöö ulatuses ühtne. Kõik kasutatud allikad peavad leiduma viidetes ja vastupidi.

(1) Kirivere Kooli õpilased kasutavad viitamisel ühet järgmistest viitamisstiilidest:

- APA viitamisreegleid, mis tuginevad autor-aasta süsteemile, mis tähendab, et tekstisiselt märgitakse ära kasutatud allika autori perekonnanimi ja selle loomise aasta: (Maasikas, 2022).
- joonealust viitamist, mis koosneb kahest osast: numbrist viidatava lause järel ning allikakirjest, mis asub sama lehekülje all servas ja on põhitekstist joonega eraldatud: (Maasikas, 2022).

(2) Viide tuleb lisada igale lõigule või lausele, mis ei ole loovtöö autori enda välja mõeldud või milles kasutatakse teise autori mõtteid ja ideid. Lõigule viitamisel pannakse viide peale punkti; lausele viitamisel lisatakse viide lause lõppu, enne punkti või lause keskele, olenevalt lause ülesehitusest.

(3) Tsitaadi puhul tuleb kirja panna ka leheküljenumber, kust tsitaat pärineb. Leheküljenumber lisatakse aasta järel, eraldades see kooloni või komaga, näiteks:

Maasikas (2013:15) on välja toonud, et “.....” või Maasikas (2013, lk 15) on välja toonud, et "..."

2.4 Kasutatud materjalid

- (1) Kasutatud materjalide nimekiri lisatakse töö lõppu ning selles peab sisalduma kogu vajalik info kõigi kasutatud allikate kohta.
- (2) Koostatavate loovtööde kasutatud kirjanduse maht on: vähemalt 5 erinevat allikat, sh vähemalt 1 elektrooniline ja 2 paberkandjal.
- (3) Kõik allikad, millele on tekstis viidatud, peavad kajastuma kasutatud materjalide nimistus ning vastupidi. Allikad esitatakse nende esimeste autorite perekonnanimedega alfabeetilises järjestuses ning iga kirje peab sisaldama tavaliselt järgmisi elemente: autori(te) perekonnanimi(nimed) ja initsiaal, väljaandmise aasta, pealkiri ja publitseerimise andmed – seega kõik andmed, mis on vajalikud konkreetse allika tuvastamiseks. Paberkandjal ajakirjade ja ajalehtede puhul lisatakse lehekülgede numbrid.

Raamatud

Esimese autori perekonnanimi, initsiaal(id). ja teise autori perekonnanimi, initsiaal(id). (Ilmumisaasta). Pealkiri. Ilmumiskoht: Kirjastus.

Maasikas, J., Vaarik, R. ja Philips, K. (2004). *Töökohad Eestis*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Vahtre, L. (1994). *Eesti kultuuri ajalugu*. Tallinn: Jaan Tõnissoni Instituudi Kirjastus.

Artikkel ajalehes, ajakirjas

Autori perekonnanimi, eesnime initsiaal(id). (Ilmumisaasta). Pealkiri. *Ajalehe nimi*, kuupäev, lehekülg.

Laar, M. (1991). *Eesti sõduritest II maailmasõjas*. Vikerkaar nr 6, 2. jaanuar, lk 56-66

Mihkelson, I. (2000). *Raemuusikat hea maitsega kuulajale*. Postimees 11. august, lk 3.

Punab, M. (2020). *Kaks epideemiat*. Postimees, 11. mai, lk 14.

Elektrooniliste dokumentide esitamine kasutatud kirjanduse loetelud

Kirje sisaldab järgmisi elemente: autor, ilmumise aeg, pealkiri, interneti aadress, kasutamise kuupäev. Kui autorit ja ilmumise aega ei ole võimalik tuvastada, pannakse kirja internetilehekülje omanik (näiteks <http://www.hm.ee/et> Haridus- ja Teadusministeerium), pealkiri, Interneti aadress, kasutamise kuupäev.

Himma, M. (2008). *Huvikool aitab lapsel kutsumust leida*. Tartu Postimees, 11. september.
<https://tartu.postimees.ee/1817069/huvikool-aitab-lapsel-kutsumustleida>, 13. september 2022

Sutrop, M. (2013). *Väärtused kui orientiirid. Millist Eestit me tahame?*

https://www.ut.ee/sites/default/files/www_ut/taiendusope/margit_sutrop.pdf, 1. november 2014.

Riiklik programm. *Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007*. (2022)

<http://www.riik.ee/saks/ikomisjon/programm>, 16. september 2001

Käsikirjalised materjalid

Vahtra, H. kirjalikud andmed (2014) säilitatakse Kirivere Kooli muuseumis.

Youtube'i videole või muule voogedastusplatvormile viitamine

Perekonnanimi, initsiaal(id) või Kasutajanimi. [Kasutajanimi]. (aasta, kuupäev). *Video pealkiri* [Video]. Youtube. URL, veebilehe kasutamise aeg.

Autoriks loetakse video üleslaadijat. Kui autori nimi ja kasutajanimi on samad, siis võib nurksulgudes [Kasutajanimi] ära jätta. Lisatakse kasutamise kuupäev

Maasikas, M. (2020, 5. juuni). *World's leading vaccine expert fact-checks COVID-19 vaccine conspiracy: Stay curious* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=WQdLDMLrYIA>, 2. jaanuar 2024

Harvard University. (2019, 28. august). *Soft robotic gripper for jellyfish* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=guRoWTYfxMs>, 2. jaanuar 2024

Filmile viitamine

Vaata, T. (režissöör). (2021). *Null gravitatsioon* [Film]. Skylight Cinema; 20th Digital Studio.

Telesaatele viitamine

Eristatakse seda, kuidas viidata osale ja kuidas viidata sarjale. Osale viitamisel on mitmeid erisusi ja neid tuleks vajadusel uurida APA lehel: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples/film-television-references>

Stsenaristi perekonnanimi, Initsiaalid. (Stsenarist) ja Režissööri perekonnanimi, Initsiaalid. (Režissöör). (Aasta, kuupäev). Saate nimi (Hooaja number, osa number) [Telesaate osa].

Peaproductsendi initsiaalid, Perekonnanimi (Peaproductsent), Saatesarja nimi. Productseeriv organisatsioon.

Kogu saatesarjale viitamise puhul on nõuded lühemad:

Priisaar, P. (produtsent). (1999-käesolev). *Pealtnägija* [saatesari]. Eesti Televisioon.

Seadused, määrused ja muud õigusaktid

Seaduse või määruse nimi (viimane avaldamise aeg). Riigi Teataja või muu allika andmed, mida kasutatakse. Elektroonilise teksti veebiaadress ja kasutamise aeg

Arhiiviseadus (13.03.2019). Riigi Teataja I. <https://www.riigiteataja.ee/akt/113032019033>, 12. juuni 2020

Üliõpilastööd

Autori perekonnanimi, initsiaal(id). (Ilmumisaasta). Pealkiri. Töö tüüp. Haridusasutus, õppekava.

Mändoja, S. (2021). *Rahvuse ja rahvusluse diskursiivsed muutused Eesti ajakirjandustekstides 1991. ja 2019. aasta võrdluses Postimehe juhtkirjade näitel*. Magistritöö. Tartu Ülikool, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava.

Intervjuu vm suuline allikas

Autori perekonnanimi, eesnime initsiaal(id). (Ilmumisaasta). Pealkiri. Koht, kuupäev.

Laar, S. (2018). *Autori intervjuu*. Tartu, 5. jaanuar.

Tekstiroboti kasutamine ja sellele viitamine

Tekstiroboti või muu tehisintellekti rakenduse kasutamine motiveerimata mahus või sellele viitamata on akadeemiline petturlus ehk loomevargus (plagiaat).

Kui loovtöö autor kasutab tekstirobotit, tuleb loovtöö sissejuhatuses selgitada selle kasutusviisi: näiteks kirjeldada, milliseid küsimusi esitati, milline oli tekstirobotilt saadud vastus ja mil viisil seda muudeti (näide 1). Kasutusviisi võib ka tekstisiselt kirjeldada. Saadud vastuste täistekstid võib panna töö lisasse (näide 2). Tekstiroboti kasutamise viisi kirjelduse järgi peab olema üheselt mõistetav, millises ulatuses ja millisel moel on seda töös rakendatud.

Näide 1. Loovtöö koostamisel kasutati ChatGPT-d ideede kogumiseks/teksti toimetamiseks. Tekstirobotisse sisestati järgmine küsimus: „[---]“. Saadud vastus oli järgmine: „[---]“. Vastust muudeti järgmiselt: [---].

Näide 2. Järgnev sõnaselgitus põhineb ChatGPT 5. jaanuaril 2024. aasta vastusel küsimusele „Mis on metafoor?“. Tulemus oli järgmine: „[---]“ (OpenAI, 2024; vt täisteksti lisas X).

Tekstisisene viitamine sõltub akadeemilises üksuses viitamisstiilist (APA), täpsemaid näiteid vaadata APA Style kodulehelt <https://apastyle.apa.org/blog/how-to-cite-chatgpt>

Näide:

OpenAI. (2024). ChatGPT (5. jaanuari versioon), suur keelemudel, <https://chat.openai.com/>.

(Allikas: Tartu Ülikool. (2024). *Tartu Ülikooli suunis tekstiroboti kasutamiseks õppetöös*. <https://ut.ee/et/sisu/tartu-ulikooli-suunis-tekstiroboti-kasutamiseks-oppetoos>, 5. jaanuar 2024)

2.5 Loovtööde esitlemine

(1) Loovtööd kuuluvad avalikule esitlemisele õppenõukogu poolt kinnitatud hindamiskomisjoni, III kooliastme õpilaste, juhendajate ning retsensentide ees.

(2) Loovtööde esitlemine toimub mai lõpus või juuni alguses, täpne kuupäev teatatakse õpilastele III trimestri esimesel nädalal.

(3) Õpilane esitab töö juhendajale kaks nädalat enne esitlemist. Retsensendile nädal enne esitlust.

(4) Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on hiljemalt kolm päeva enne kaitsmist esitanud hindamiskomisjonile oma loovtöö koos juhendaja hinnanguga.

(5) Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlemisel kõik töörühma liikmed, selgelt on välja toodud iga liikme panus.

(6) Loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena lähtuvalt töö liigist ja spetsiifikast orienteeruvalt 10-12 minutit. Ettekanne on õpilasel esitlusena ette valmistatud.

(7) Õppeaasta jooksul ettekantud loovtöö (üritus, aktus vms) juures peab viibima juhendaja ja retsensent (võimalusel ka mõni hindamiskomisjoni liige). Loovtöö autor peab tagama ürituse dokumenteerimise (kuulutus, fotod vm), et neid saaks kasutada oma ettekandes.

(8) Töö esitlemisel õpilane/õpilased:

- selgitab(vad) oma loovtöö eesmärgi;
- põhjendab(vad) teema valikut;
- esitab(vad) töö kokkuvõtte: mis tulemuseni jõuti, kas eesmärk(id) täideti
- vastab(vad) komisjoni liikmete ja kuulajate küsimustele töö protsessi ja sisu kohta.

2.6 Loovtöö hindamine

(1) hindamise eesmärk:

- anda tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
- kujundada kriitilist suhtumist oma töösse;
- julgustada õpilast järgmisteks uurimuslikeks õpilastöödeks;
- toetada seeläbi isiksuse arengut.

(2) Hinnatakse õpilase suhtumist tööprotsessi (juhendaja hinnang), töö sisu ja vormistamist (retsensent) ning esitamist kaitsmisel (hindamiskomisjon).

(3) Õpilast tööprotsessis hinnates arvestab juhendaja järgmisi aspekte:

- töösse suhtumist, tähtaegadest kinnipidamist, hilinemise korral selle põhjendamist;
- aktiivsust ja asjatundlikkust juhendajaga suhtlemisel;
- autori saavutusi ja peamisi töös esinevaid tegevusi;
- õpilase initsiatiivi, iseseisvust;
- analüüsi oskust.

(4) Töö sisulise osa hindamisel:

- töö vastavust teemale;
- seatud eesmärkide saavutamist;
- terminite ja keele korrektset kasutamist;
- töö ülesehitust;
- ebatäpsuste ja vigade puudumist;
- terviklikkust;
- kunstitöö ning omaloomingulise käsitöö puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostamist;
- muusikateose esitamisel hinnatakse kunstilist teostust.

(5) Töö vormistusliku poole hindamisel arvestatakse:

- töö üldilmet (teostus ja viimistlus);
- sisukorda ja selle vastavust tööle;
- tiitellehe korrektsust, töö liigendatust;
- viitamise ja kasutatud materjali loendi korrektsust;
- jooniste, visandite jms selgust, allkirjade ja numeratsiooni olemasolu.

(6) Töö esitlemisel hindab komisjon:

- esinemisoskust (selget kõnet, kõne tempot, kontakti kuulajatega);
- esitluse ülesehitust,
- kompetentsust küsimustele vastamisel;
- ajast kinni pidamist.

(7) Juhul kui töö hinnatakse „mittearvestatuks“, tuleb õpilasel osutatud puudujäägid parandada ja täiendatud töö komisjoni seatud tähtajaks esitada, kuid mitte hiljem kui järgneva õppeaasta I trimestri lõpuks.

(8) Töö mitteesitamisel märgitakse protokollis „loovtöö esitamata“. Samal (vajadusel ka uuel) teemal töö valmib järgmisel õppeaastal.

(9) Loovtöö hindamisskaala:

50 - 100 punkti – arvestatud

0 – 49 punkti - mittearvestatud

Hindamistulemus kantakse 8. klassi tunnistusele protsentidena.

Punktide jagunemine hindamisel

Loovtöö protsess – tööprotsessi hindab juhendaja. Maksimaalne tulemus 30 punkti.

Punkte	Õpilase motiveeritus	Hinnang tööle	Õpilase areng töö käigus
10	Õpilane peab ajagraafikust kinni, on motiveeritud, suhtub töösse hoolikalt, on juhendajaga kontaktis.	Töö vastab täielikult loovtöö nõuetele.	Õpilane omandas hulgaliselt uusi töövõtteid ja oskusi, sai juurde uusi teadmisi. Suurenes iseseisva töö oskus.
8	Peab ajagraafikust kinni, mõned hilinemised, on küllaltki aktiivne, enamasti püüdlük, järgis nõuandeid ja oli koostöövalmis.	Töös esineb üksikuid väikesi puudusi.	Õpilase oskused täienesid, õppis juurde uusi töövõtteid. Täienes iseseisva töö oskus.
6	Probleemid ajast kinni pidamisega, suhtub töösse rahuldavalt, ei õpi oma vigadest, enamasti ei pidanud kinni kokkulepetest ega soovitustest.	Töös esines märkimisväärseid puudusi, mida ei kõrvaldatud ka töö käigus.	Omandas juurde mõned uued oskused, suurenes ka iseseisva töö oskus.
4	Ei hooli ajagraafikust, ei näita töö suhtes üles mingit huvi, vajab pidevat motiveerimist ja väga detailset juhendamist.	Töös esines suuri puudujääke - nii sisulisi kui ka vormistuslikke.	Õpilase oskused oluliselt ei täienenud, sai juurde iseseisvust.

2	Töö teostas õpilane „viimasel minutil“ peale korduvaid meeldetuletusi.	Töös esines suuri puudujääke - nii sisulisi kui ka vormistuslikke. Tööl puudus loogiline jaotus ja ülesehitus, vormistus ei olnud läbivalt ühes stiilis.	Õpilane ei omandanud uusi oskusi, õpilane vajab töö koostamisel pidevat individuaalset juhendamist.
---	--	--	---

Loovtöö sisu ja vormistus – hindab retsensent. Maksimaalne tulemus 20 punkti.

Punkte	Töö teoreetiline käsitlus	Töö sisuline analüüs ja vormistus
10	Töö on originaalne, oluline koolile või muule huvigrupile. Töö kava on läbi mõeldud ja moodustab terviku. Teema käsitlus on piisav. Allikate valik on piisav ja põhjendatud.	Töö sõnastus on täpne ja selge. Töö on hästi liigendatud ja nõuetekohaselt vormistatud. Materjale on kogutud läbimõeldult. Materjali hulk on piisav järelduste tegemiseks. Analüüs on põhjalik, korrektne ja süsteemne. Kokkuvõtte annab selged ja konkreetsed vastused sissejuhatuses püstitatud eesmärkidele. Üritus, võistlus, tund, projektipäev on eesmärgipärane, põhjalikult ette valmistatud ja sujuvalt läbi viidud.
8	Töö originaalne ja huvitav. Teema vajalik ning ajakohane. Teema käsitluses on üksikuid puudujääke. Kõik tegevused ja tulemused on põhjendatud.	Töö on hästi liigendatud ja esineb 1-2 vormistusviga. Kogutud materjali hulk on piisav järelduste tegemiseks. Analüüs on arusaadavalt jälgitav. Võivad esineda pisivead

		analüüsis või järeldustes. Kokkuvõttes sisalduvad enamus sissejuhatuses püstitatud eesmärkidest.
6	Töö on ajakohane ja õpilasele jõukohane. Teema teoreetilises käsitluses esineb vigu. Töö etappide kirjelduses on vead ja töö kava on läbimõtle mata. Kasutatud materjalide hulk pole piisav.	Töö on liigendatud, esineb 3-4 vormistusviga loogiliselt jälgitav. Kogutud materjali hulk pole piisav etteantud järelduste tegemiseks. Analüüs ja põhjendused on kohati vastuolulised. Töö täidab üldiselt talle püstitatud eesmärgi.
4	Töö on õpilasele üldiselt jõukohane. Tööl puudub etapiline kirjeldus. Kasutatud materjalide hulk on puudulik.	Töö liigenduses esinevad vead, esineb 5-6 vormistusviga. Kohati kaob töös loogiline jälgitavus. Kokkuvõttes sisalduvad järeldused ei ühti sissejuhatuses püstitatud eesmärkidega.
2	Töö teema ja teostus on puudulikud. Teema teoreetilises käsitluses esineb hulgaliselt vigu. Kasutatud materjalide hulk on puudulik.	Tööl puudub liigendus, esineb rohkem kui 6 vormistusviga. Ülesehitus pole loogiliselt jälgitav. Sissejuhatuses puuduvad selgelt sõnastatud eesmärgid. Järeldused kokkuvõttes ei ühti eesmärkidega

Kaitsmine – hindab komisjon. Maksimaalne tulemus 30 punkti.

punkte	Kaitsekõne (max 15)	Näitlikustamine (max 5)	Vastus retsensioonile (max 5)	Kompetentsus (max 5)
15/5	Töö tutvustus on selgelt struktureeritud, loogiline ja ammendav. Annab tööst selge ülevaate. Esineja peab kinni etteantud ajast.	Õpilane kasutab oma kaitsekõne näitlikustamiseks sobivaid esitlusvahendeid. Näited ja teema tutvustus on piisavad. Esitlus toetab ettekannet.	Õpilane on tutvunud retsensiooniga. Esitab läbimõeldud vastulauseid.	Õpilane oskab vastata tööd puudutavatele küsimustele.
10/3	Töö tutvustus annab tööst ülevaate, kuid sisu ja olemus tuleb täpsustada küsimuste abil. Suuri kõrvalekaldeid aja piirist ei ole.	Näitlikustamisel on kasutaud sobivaid esitlusvahendeid. Esitluses esinevad vead, pole piisavalt ülevaatlik.	Õpilane on tutvunud retsensiooniga. Vastulauseid pole veatud.	Õpilane oskab vastata enamusele tema tööd puudutavatele küsimustele.
5/1	Ettekanne on süsteemitu ja ei anna tööst vajalikku ülevaadet. Ei pea kinni ajapiirist.	Näitlikustamine on puudulik. Esineb olulisi vigu.	Õpilane pole tutvunud retsensiooniga. Vastused on ebakindlad.	Õpilane pole suuteline vastama komisjoni poolt esitatud küsimustele.

Arvutiõpetaja hinnang. Maksimaalne tulemus 20 punkti.

punkte	Töö protsess arvutiõpetuse tunnis, õpetaja tähelepanekutega arvestamine	Õpilase aktiivsus, tähtaegadest kinnipidamine
10	<p>Loovtöö koostamine on toimunud terve õppeaasta vältel. Õpilane asus loovtööd tegema õppeaasta alguses, jagas töö osadeks ning planeeris aja iga osa valmimiseks.</p> <p>Õpilane on saanud väga hea ettekujutuse loovtöö koostamise protsessist ja olemusest. Arvutiõpetuse tunde on õpilane kasutanud otstarbekalt ja eesmärgipäraselt. Õpilane pöördus abi saamiseks vajadusel õpetaja poole ning arvestas talle antud soovitustega, viis sisse parandusettepanekud.</p>	<p>Õpilane on analüüsinud oma tööd perioodiliselt. Analüüsid ja vahekokkuvõtted on valminud kokkulepitud tähtaegadeks.</p> <p>Õpilane on loovtöö koostamisel näidanud üles aktiivsust ja iseseisvust, otsinud iseseisvalt materjali.</p> <p>Õpilane on pidanud kinni ajaplaanist. Õppis oskuslikult kasutama Office 365 pilveteenust. Õpilane oskab kasutada Microsofti kontoritarkvara (Word, Excel, PowerPoint jne) ning erinevaid esitluse koostamise keskkondi.</p>
5	<p>Õpilane asus loovtööd tegema alles oktoobri lõpus, jagas töö osadeks ja planeeris selleks vajamineva aja, kuid osade valmimine ei sujunud plaanipäraselt. Õpilane on saanud rahuldava ettekujutuse loovtöö koostamise protsessist ja olemusest.</p> <p>Arvutiõpetuse tunde on õpilane ei kasutanud alati otstarbekalt ja eesmärgipäraselt. Õpilane pöördus abi saamiseks vajadusel õpetaja poole ning arvestas talle antud soovitustega, kuid parandusettepanekute sisseviimiseks läks kaua aega.</p>	<p>Õpilane on analüüsinud oma tööd perioodiliselt, kuid analüüsid ja vahekokkuvõtted ei valminud kokkulepitud ajaks.</p> <p>Õpilane oli loovtöö koostamisel vähe aktiivne, puudub iseseisva materjali otsimise oskus. Ajaplaanist kinnipidamine oli keeruline. Õppis kasutama Office 365 pilveteenust. Õpilane oskab kasutada Microsofti kontoritarkvara (Word, Excel, PowerPoint jne) ning erinevaid esitluse koostamise keskkondi.</p>
1	<p>Õpilane asus loovtööd tegema teistest hiljem, jagas töö osadeks ja planeeris selleks vajamineva aja, kuid osade valmimine ei sujunud plaanipäraselt.</p> <p>Õpilane on saanud rahuldava ettekujutuse loovtöö koostamise protsessist ja olemusest. Arvutiõpetuse tunde kasutas tihti ebaotstarbekalt ja mitte eesmärgipäraselt.</p> <p>Õpilane ei pöördunud abi saamisel õpetaja poole ega arvestanud talle antud soovitustega.</p>	<p>Õpilane ei analüüsinud loovtöö tegemise käigus oma tööd.</p> <p>Õpilane oli loovtöö koostamisel passiivne, puudub iseseisva materjali otsimise oskus. Ajaplaanist kinnipidamine oli väga keeruline.</p> <p>Õppis kasutama Office 365 pilveteenust, kuid vajab selleks õpetaja abi. Õpilane oskab õpetaja abiga kasutada Microsofti kontoritarkvara (Word, Excel, PowerPoint jne) ning erinevaid esitluse koostamise keskkondi.</p>

2.7 Loovtööde säilitamine

- (1) Loovtööd säilitatakse kooli arhiivis.
- (2) Suuremahulised tööd võib kool tagastada autorile, kui selleks puuduvad koolis hoiutingimused.
- (3) Loovtöö valmimiseks vajaminevad vahendid tagab õpilasele kool. Materjalide valiku peab õpilane juhendaja ja kooli juhtkonnaga kooskõlastama.
- (4) Töö tuleb tagastada autorile autori soovil, kui töö tegemiseks on kasutatud õpilase/lapsevanema poolt soetatud materjale ja/või vahendeid.

2.8 Loovtöö vaba kasutamine teaduslikel, hariduslikel ja informatsioonilistel eesmärkidel

Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta, kuid näidates ära loovtöö autori nime, teose nimetuse ning avaldamisallikat on lubatud:

- (1) loovtöö kasutamine illustreeriva materjalina õppe- ja teaduslikel eesmärkidel motiveeritud mahus ja tingimusel, et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke;
- (2) loovtöö reprodutseerimine õppe- ja teaduslikel eesmärkidel motiveeritud mahus haridus- ja teadusasutustes, mille tegevus ei taotle ärilisi eesmärke.

Lisad

Lisa 1. Loovtöö koostamise ajakava näidis

Tegevus	Tähtaeg
Loovtöö teema ja juhendaja valik	1. oktoober
Loovtöö juhendiga tutvumine	1. oktoober
Esimene kohtumine juhendajaga, teema käsitlese arutelu ja loovtöö koostamise ajakava koostamine, tähtaegade kokkuleppimine	14. oktoober
Teoreetilise kirjanduse valimine, materjali otsimine	
Teoreetilise kirjanduse lugemine	
Praktiliste tööde valmimistähtaeg/läbiviimise ajad	
I peatüki valmimine	
Loovtöö juhendi lugemine	
II peatüki valmimine	
Tagasiside küsitluste läbiviimine vms	
Kokkuvõtte kirjutamine	
Loovtöö juhendi üle lugemine	
Töö lõplik vormistamine vastavalt juhendile	
.....	

Lisa 2. Tiitelleht

Tiitellehe vormistamine

Tiitellehel peavad olema kooli nimi, töö pealkiri, töö liik (loovtöö), töö autori ees- ja perekonnanimi, klass, juhendaja ees- ja perekonnanimi ning töö kaitsmise koht ja aasta.

Lehe pikim serv on ca 30 cm (29,7cm), lehele paigutatav tekstiosa jaotatakse 3 ossa, seega 10+10+10 cm.

Leheplüür

KIRIVERE KOOL

TÖÖ PEALKIRI
Loovtöö

Koostaja: ees- ja perekonnanimi
klass

Juhendaja: ees- ja perekonnanimi

Kirivere 2023

Leheplüür

Esimesele kolmandikule sisestatakse kooli (suurtähed) nimi. Järgmisele reale liikumiseks vajutada klahvile Enter.

Teisele kolmandikule sisestatakse töö pealkiri (suurtähed, paksus kirjas) kirjasuurusega 14 punkti), töö liik, vajutada klahvile Enter. Kasutades paremjoondust sisestatakse koostaja nimi, klass ja juhendaja nimi.

Kolmanda kolmandiku viimasele reale sisestatakse kooli asukoht ja aasta.

Kooli nime ja töö pealkirja vahele jääb 180 punkti, töö liigi ja koostaja vahele jääb 120 punkti ning juhendaja nime ja kooli asukoha vahele jääb 180 punkti.

Lisa 2. Tiitelleht

KIRIVERE KOOL

TÖÖ PEALKIRI

Loovtöö

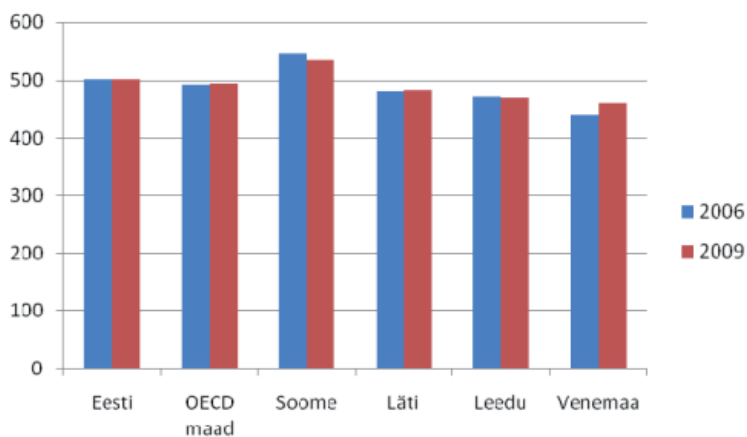
Koostaja: ees- ja perekonnanimi
klass

Juhendaja: ees- ja perekonnanimi

Kirivere 2023

Lisa 3

Tabeli, pildi ja joonise lisamine

Joonis 1. Lugemistulemused 2006. ja 2009. aastal PISA uuringus (Raudsepp, 2010)

Pilt 1. Kirivere Kooli logo (Kirivere Kool, 2023)

Tabel 1. Loovtöö koostamise ajakava (Kirivere Kool, 2023)

Tegevus	Tähtaeg
Loovtöö teema ja juhendaja valik	1. oktoober
Loovtöö juhendiga tutvumine	1. oktoober
Esimene kohtumine juhendajaga, teema käsitlese arutelu ja loovtöö koostamise ajakava koostamine, tähtaegade kokkuleppimine	14. oktoober
Teoreetilise kirjanduse valimine, materjali otsimine	
Teoreetilise kirjanduse lugemine	

Lisa 4. Lihtsustatud õppekaval õppiva õpilase loovtöö juhend

Loovtöökaks võib olla uurimus, omaloomingu esitamine (kunsti- või käsitööprojekt, etendus, tantsuprogramm, kontsert vms), projekt, ürituse kavandamine ja korraldamine, pikaajalist ettevalmistust nõudev võistlus, esinemine vms.

Loovtööna valminud uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist, üldistamist ja järelduste tegemist. Projekt eeldab kavandamist, läbiviimist ja tagasisidet. Omaloominguline töö eeldab idee loomist, teose kavandamist, valmimist ja esitamist. Olenemata loovtöö liigist on üheks loovtöö osaks protsessi- ja eneseanalüüs. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust.

Loovtöö vormistamine

Loovtöö on kas ainult uurimustöö või mitmest osast koosnev praktiline töö, kus üheks osaks on kirjalik osa.

Loovtöö kirjaliku osa struktuur praktilise töö puhul on järgmine:

- 1) tiitelleht;
- 2) loovtöö eesmärkide ja protsessi kirjeldus, sh eneseanalüüs;
- 3) kasutatud materjalide loetelu (kui kasutati);
- 4) lisad (vajadusel).

Kui töö on kunsti- või käsitööprojekt, tantsuetendus, näidend, joonis vms, siis moodustavad suurema osa tööst videofail, joonis, praktilise katse kirjeldus, fotod jms.

Esitlemine

- (1) Loovtöö esitlemine toimub üldjuhul vastavalt „Kirivere Kooli III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise korrale“.
- (2) Õpilase individuaalseid võimeid ja eripära arvestades võib loovtöö juhendaja teha hindamiskomisjonile ettepaneku, mille kohaselt loovtöö esitlemine ei toimu õppenõukogu poolt kinnitatud hindamiskomisjoni, III kooliastme õpilaste, juhendajate ning retsensentide ees.
- (3) Loovtööd esitleb õpilane üldjuhul suulise ettekandena lähtuvalt töö liigist ja spetsiifikast orienteeruvalt 10-12 minutit. Ettekanne on õpilasel esitlusena ette valmistatud.
- (4) Kui juhendaja hinnangul ei suuda õpilane suulist ettekannet teha, võib hindamiskomisjoni otsusel lugeda loovtöö sooritatuks ilma suulise ettekandeta.

Hindamine

Loovtöö hindamise eesmärgiks on kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide saavutamist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta.

Hinnangu andmisel arvestatakse:

- 1) kirjaliku osa sisu ja vormistust;
- 2) loovtöö koostamise protsessi, sh õpilase panust ja motiveeritust;
- 3) töö praktilist teostust või ürituse, etenduse vms läbiviimist;
- 4) loovtöö esitlemist.

Loovtöö koostamise protsessi kohta hinnangu andmisel arvestatakse järgmist: hinnatakse õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimist, kokkulepetest kinnipidamist, ideede rohkust, suhtlemisoskust, eneseväljendust ja oma mõtete arusaadavaks tegemise oskust, iseseisva teabe otsimise ja leidmise oskus, abi küsimise oskus, praktilise töö puhul materjali valimise ja leidmise oskust, töö teostamist.